

**.K.S.T. SŁUŻB MUNDUROWYCH
ORGANIZUJE W DNIACH 09.06. DO
14.06.2015.
WYCIECZKĘ W TATRY I PIENINY.**

09.06.wtorek

**22.30 wyjazd autokaru do Zakopanego z placu przy ulicy Borowskiej parking
Aqua Park**

10.06. środa

Zakwaterowanie w Pensjonacie w Zakopanem Olcza

Świetna trasa na pierwszy dzień „na rozchodzenie” oraz dla wszystkich mniej zaawansowanych turystów, osób starszych, rodzin z dziećmi itp. Jej dodatkową zaletą jest to, że można ją modyfikować zależnie od sytuacji, wybierając różne drogi z Polany.

Rozpoczynamy wędrówkę od Wierch Porońca (na drodze w kierunku Morskiego Oka, jest tam parking oraz przystanek busów) i ruszamy za zielonymi znakami lekko pod górę. Początek trasy jest bardzo ładny widokowo, nawet w przypadku brzydkiej pogody

Szlak z Wierchporońca na Rusinową Polanę

INFORMACJE O ODCINKU SZLAKU

Długość:	3,5 km
Czas przejścia:	1:00(↓0:50)
	1101 m – Wierch Poroniec
Różnica poziomów:	1210 m – Rusinowa Polana
	109 m
Stopień trudności:	Łatwy
Ekspozycja:	Brak
Widoki:	Z Wierchu Poroniec, z Rusinowej Polany
Ubezpieczenia:	Brak
Kolor szlaku:	Zielony

Po kilku minutach wchodzimy do lasu, którego, poza kilkoma niewielkimi polankami, nie opuścimy aż do Rusinowej Polany. Niecały kilometr przed jej osiągnięciem obchodzimy północno-zachodnim zboczem szczyt Gołego Wierchu (1206 m n.p.m.) Szlak na całej długości poprowadzony jest szeroką, wygodną, gruntowo-kamienną drogą (zwaną również „Siedlarską Drogą”) i pokonuje nieznaczną różnicę wysokości, więc wędrówka nim nie powinna przysporzyć nikomu trudności.

Rusinowa Polana

Rusinowa Polana zajmuje powierzchnię ok. 100 ha i leży na wysokości 1170 – 1300 m n.p.m. Rozciąga się z niej piękny widok na Tatry Wysokie – zarówno polskie jak i słowackie. Widać stąd Hawrań, Murań, Gerlach, Ganek, Rysy, Mięguszwieckie Szczyty i wiele innych.

Panorama z Rusinowej Polany.

SKRZYŻOWANIE SZLAKÓW

Zielony	Do Wierchu Poroniec	0:50 (↑1:00)
	Na Gęsią Szyję	1:00 (↓0:50)
Niebieski	Do Sanktuarium Matki Bożej Jaworzyńskiej	0:00 (↑0:15)
	Do Zazadniej	1:00 (↑1:15)
	Do Palenicy Białczańskiej	0:40 (↑0:50)
Czarny	Na Polanę pod Wołoszynem	0:30 (↑↓)

Rusinowa Polana jest też ważnym węzłem szlaków turystycznych. Można stąd udać się do Palenicy Białczańskiej, na Polanę pod Wołoszynem, na Gęsią Szyję oraz do Sanktuarium Matki Bożej Jaworzyńskiej na Wiktorówkach (oraz wrócić do Wierchu Poroniec).

Przed dalszą wędrówką można na Polanie wypocząć przy jednym z drewnianych stołów ustawionych dla turystów (choć w sezonie jest tu dość tłoczno) oraz skorzystać z toalety. W sezonie czynna jest baczka, w której można skosztować pysznych oscypków.

Polana od wieków wykorzystywana była do wypasu owiec. W połowie XX wieków znajdowała się tu cała osada licząca 20 budynków, do dnia dzisiejszego zachowało się jedynie kilka szałasów. Obecnie na polanie prowadzony jest kulturowy wypas owiec w ilości ok. 200 zwierząt.

18.00 obiadokolacja spotkanie na stolówce wieczorek integracyjny.

11.06.2015. Czwartek

08 00 śniadanie.

Wyjazd na Morskie Oko – Czarny Staw

położone jest na wysokości 1395 m

Jest to jezioro pochodzenia polodowcowego o charakterze karowo-morenowym.

Wypełnia wydrążoną przez lodowce misę skalną, zamkniętą od północy rygłem, na którym leży wał moreny czołowej. Morskie Oko ma powierzchnię 34,93 ha, długość 862 m, szerokość 568 m, a w najgłębszym miejscu osiąga 50,8 m. Nowsze sondowanie przeprowadzone przez Adama Choińskiego określiło głębokość na 51,8 m[2]. Owalny kształt jeziora zaburzają nieco stożki usypiskowe u wylotu większych żlebów Marchwiczego, Żabiego (Biały Piarzek). Od południa pod ścianami Mięguszwieckich Szczytów i Cubryny piętrzą się, częściowo porośnięte kosodrzewiną, masywne stożki piargowe nazywane łącznie Wielkim Piargiem. Dno jeziora zasłane jest przy brzegach glazami, niżej żwirem i piaskiem, a poniżej około 40 metrów warstwą ciemnego mułu, ze szczątkami roślinnymi i zwierzęcymi, o miąższości do kilkudziesięciu centymetrów.

Woda ma barwę zieloną (IV stopień w skali Forela-Ulego), a jej przejrzystość oceniali badacze na 11 do 14 m. Występują wyraźnie oddzielone warstwy wody, tzw. termokliny. Pomiar przeprowadzony 2 sierpnia 1937 r. wykazał, że dobrze wymieszana przez falowanie górna warstwa wody miała grubość tylko 3 m i temperaturę 12,1 °C. Do głębokości 10 m temperatura spadała prawie o 1 °C/m, od 10 do 20 m dużo mniej (ok. 0,25 °C/m). Poniżej 20 m, aż do dna, temperatura była już stała (ok. 4 °C). Jezioro zamarza zazwyczaj w listopadzie, taje w maju. Od 1971

co roku prowadzone są pomiary pokrywy lodowej na jeziorze. Wynika z nich, że zarówno długość okresu zalodzenia Morskiego Oka, jak i maksymalna grubość pokrywy lodowej wykazują trend malejący. W latach 1971–1982 Morskie Oko było skute lodem średnio przez 171 dni w roku, pojawiał się on przeciętnie 20 listopada, zanikał 9 maja, a średnia maksymalna grubość pokrywy lodowej wynosiła 72 cm. W okresie 1995–2007 lód utrzymywał się średnio przez 157 dni, pojawiał przeciętnie 5 grudnia, zanikał 25 kwietnia, a jego średnia maksymalna grubość wynosiła 56 cm

Morskie Oko nazywano także Rybim Jeziorem lub Rybim Stawem, gdyż należy do nielicznych zarybionych w sposób naturalny jezior tatrzańskich. Zasilane jest dwoma stałymi potokami: [Czarnostawiańskim Potokiem](#), spływającym kaskadami [Czarnostawiańskiej Siklawy](#), oraz [Mnichowym Potokiem](#), tworzącym [Dwoistą Siklawę](#). Do jeziora wpada także kilka cieków okresowych, m.in. z Szerokiego i Marchwicznego Żlebu. Ze stawu wypływa [Rybi Potok](#), rozlewający się w początkowym odcinku w kilka [Rybiech Stawków](#): Małe Morskie Oko, Żabie Oko, Małe Żabie Oko.

Na [morenie](#) zamykającej jezioro od północy stoi [schronisko PTTK](#). Położone na wysokości 1405 m n.p.m. należy do najstarszych i najpiękniejszych schronisk tatrzańskich. Nazwane zostało imieniem [Stanisława Staszica](#), który w roku 1805 badał jezioro. Obok, przy końcu drogi, po lewej stronie znajduje się stare schronisko, które pierwotnie było wozownią (1890). Obydwa budynki zostały uznane za zabytkowe. Schronisko stanowi punkt wyjściowy do wycieczek na [Rysy](#), [Mięguszowiecką Przełęcz pod Chłopkiem](#) i [Szipiglasową Przełęcz](#).

Powyżej Morskiego Oka, w kierunku południowym znajduje się drugie duże jezioro w Dolinie Rybiego Potoku, [Czarny Staw pod Rysami](#) (Czarny Staw nad Morskim Okiem). Ponad tymi dwoma stawami wznoszą się szczyty:

Wokół jeziora rośnie kosodrzewina, a w niej okazałe [limby](#). Jest jednym z nielicznych jezior tatrzańskich, w którym występują w naturalny sposób [pstragi](#) (niektóre inne jeziora tatrzańskie zostały zarybione przez ludzi) Nad brzegami rośnie wiele rzadkich w Polsce gatunków roślin: [podejźrzon rutolistny](#), [welnianeczka alpejska](#), [turzyca Lachenala](#), [tojad kosmaty](#), [turzyca skąpokwiatowa](#), [bylica skalna](#), [jastrzębiec włosisty](#), [gnidosz Hacqueta](#), [zimoziół północny](#), [światlik](#)

Pierwsze wzmianki o Morskim Oku pochodzą z 1575 r. W 1637 r. król [Władysław IV](#) nadał prawo użytkowania pastwisk przy Morskim Oku Władysławowi Nowobilskiemu. Własnością prywatną Morskie Oko stało się w 1824, gdy dobra [zakopiańskie](#) wraz z Doliną Rybiego Potoku zakupił od władz austriackich Emanuel Homolacs, a po nim [Władysław Zamoyski](#). Od 1933 r. jezioro jest własnością państwa polskiego. Okoliczny teren na przełomie XIX i XX wieku był przedmiotem [sporu](#) między [Galicią](#), wchodzącą wówczas w skład austriackiej części [Austro-Węgier](#), a Węgrami. Właściciel sąsiednich terenów po węgierskiej stronie granicy – książę [Christian Hohenlohe](#) – uzurpował sobie prawo do terenów zachodnich stoków Żabiego i okolicy Morskiego Oka. Opierał się na niedokładnych dokumentach i wręcz sfalszowanych mapach, podczas gdy Władysław Zamoyski miał na poparcie swoich praw do Morskiego Oka niepodważalne dowody historyczne i prawne. Spór ciągnął się jednak przez kilkadziesiąt lat i wreszcie

zakończył się wyrokiem sądu polubownego w Grazu,

 – czerwony z Toporowej Cyrhli przez Psią Trawkę, Rówień Waksmundzką, dalej wzdłuż szosy nad Morskie Oko i obok Czarnego Stawu na Rysy.

- Czas przejścia od Wodogrzmotów Mickiewicza do schroniska nad Morskim Okiem: 1:30 h, ↓ 1:15 h
- Czas przejścia od schroniska do Czarnego Stawu: 50 min, ↓ 40 min
- Czas przejścia od schroniska na Rysy: 3:50 h, ↓ 3:10 h

 – asfaltowa szosa z parkingu na polanie Palenica Białczańska (8,5 km, niedostępna dla prywatnych samochodów), łącząca się z czerwonym szlakiem przed Wodogrzmotami Mickiewicza (2:20 h, ↓ 1:55 h)

 – czerwony dookoła jeziora (ok. 50 min)

18.00 obiadokolacja spotkanie na stołówce wieczorek

12.06.piątek

07.00 śniadanie

Wyjazd w Pieniny

Zaskalnik – wodospad o wysokości ok. 5 m na Sopotnickim Potoku w Beskidzie Sądeckim. Położony jest w południowo-zachodniej części Pasma Radziejowej, w dolnym biegu Sopotnickiego Potoku pomiędzy szczytami

Bereśnik (843 m) i Wysoka (759 m), na wysokości ok. 550 m. Administracyjnie należy do Szczawnicy (osiedle Sewer Bereśnik (843 m) i Wysoka (759 m), na wysokości ok. 550 m. Administracyjnie należy do Szczawnicy (osiedle Sewerynowka). W pobliżu wodospadu znajduje się restauracja i leśniczówka.

Sopotnicki Potok – potok w Paśmie Radziejowej należącym do Beskidu Sądeckiego, prawy dopływ Grajcarka.

Potok wypływa z zachodniego stoku Przehyby (ok. 1120 m). Początkowo płynie na zachód pomiędzy głównym grzbietem Pasma Radziejowej a leżącymi na południe od niego Czeremchą i Czeremchą Zachodnią. Po ok. 4 km, na wschód od szczytu Kuba, skręca w lewo, na południe. Od tego miejsca kierunek ten nie ulega większym zmianom. Następnie dolina potoku biegnie w otoczeniu południowo-zachodniego ramienia Czeremchy Zachodniej oraz grzbietu opadającego z Dzwonkówki na południe, kulminującego w Kotelnicy i Bereśniku. Potok przepływa przez należącą już do Szczawnicy Sewerynowkę, gdzie z lewej strony uchodzą do niego Jastrzębi Potok i Potok pod Górkami, a kilkaset metrów dalej woda spływa z pięciometrowego skalnego progu, tworząc wodospad Zaskalnik. Dalej, pomiędzy bocznym grzbietem odchodzącym z Bereśnika a masywem Gabańki, płynie przez osiedla Kunie oraz Staszowa, a następnie, na wysokości ok. 470 m, uchodzi do Grajcarka.

Wyjazd Rezerwat przyrody Zaskalskie-Bodnarówka. Rezerwat przyrody Biała Woda. Rezerwat przyrody

Wąwóz Białej Wody jest jedną z ważniejszych atrakcji krajobrazowych i turystycznych leżących w obrębie Beskidu Sądeckiego oraz Pienin. Najwartościowsze przyrodniczo obszary wąwozu wchodzi w skład rezerwatu "Biała Woda". Wąwóz stanowi naturalną granicę pomiędzy Beskidem Sądeckim, a Małymi Pieninami.

Żółty szlak na **Przełęcz Rozdziela** ma swój początek w centrum wsi Jaworki, przy postoju busów. Na placu zaczyna się także czerwony szlak prowadzący w kierunku Obidzy. Centrum wsi Jaworki położone jest kilkaset metrów powyżej wylotu

Wąwozu Homole Rezerwat Biała Woda ma powierzchnię 27,83 ha i podlega zarządowi Nadleśnictwa **Krościenko**. Rezerwat, składający się z 4 oddzielnych, blisko siebie położonych fragmentów, położony jest w dolinie potoku **Biała Woda** oraz jego dopływu **Brysztańskiego Potoku**. Fragmenty rezerwatu oddzielone są od siebie pastwiskami i polami uprawnymi. Celem jego utworzenia była ochrona cennego i pięknego krajobrazu, licznych elementów przyrody nieożywionej (skały wapienne i turnie, kamieniste koryto potoku z kaskadami) oraz interesującej **flory** naskalnych **roślin wapieniolubnych** i innych rzadkich roślin. Rezerwat ma bardzo ciekawą budowę geologiczną z przewagą skał wapiennych z okresu **jury** i **kredy**, tworzących urozmaicone formy przestrzenne.

Tuż zaraz za wejściem do rezerwatu, po lewej stronie znajduje się skała zwana **Czubatą**. W sąsiedztwie rezerwatu, ok. 200 m przy polnej drodze na północnych zboczach doliny, duża rzadkość – **Bazaltowa Skałka (pomnik przyrody)** wulkanicznego pochodzenia. W tym miejscu ok. 100 mln lat temu niewielka ilość **magmy** przebiła się na powierzchnię i zastygła. Po południowej stronie potoku znajduje się duże urwisko **Smolegowej Skały** zbudowanej z **wapieni krynoidowych** serii czorsztyńskiej. W tym miejscu zbocza doliny zwężają się tworząc **Wąwóz Między skały**. Potok tworzy liczne kaskady, bystrza, skałki i głębokie, wybite przez spadającą wodę baniory. Jego dno zbudowane jest również z wapieni krynoidowych serii czorsztyńskiej. W pobliżu miejsca, gdzie uchodzi **Potok Zimna Studnia**, na północnej stronie Białej Wody, nieco na wzgórzu znajduje się charakterystyczna **Czerwona Skałka**, zwana też Skałą Sfinks. Naprzeciwko niej, po drugiej stronie potoku tworzące skalny amfiteatr Konowalskie Skały. Dalej za Czerwoną Skałą znajdują się Kornajowskie Skały, których nazwa pochodzi od istniejącego tu dawniej osiedla Kornaje. Trzeci fragment rezerwatu znajduje się w miejscu, gdzie Brysztański Potok uchodzi do Białej Wody. Naprzeciwko składu drzewa znajduje się tutaj duża **Kociubylska Skała** o ścianach stromo opadających do potoku. U jej wschodnich podnóży tablice informacyjne. Ostatni fragment rezerwatu, do którego nie prowadzi już szlak turystyczny, znajduje się w środkowej części Brysztańskiego Potoku i obejmuje **Brysztańskie Skały**

Przed utworzeniem rezerwatu teren wąwozu był wykorzystywany gospodarczo. Początki osadnictwa na tym terenie sięgają czasów **Bolesława Chrobrego**. Od drugiej połowy XIV wieku przybyli tu **Włosi**, którzy przynieśli z sobą kulturę **pasterską**, a następnie zaczęli się osadzać na dolinach. Powstała wieś **Biała Woda**

zamieszkiwana przez [Rusinów](#), którzy utrzymywali się z wypasu zwierząt, uprawy roli i drobnego rzemiosła (specjalizowali się w naprawie potłuczonych glinianych garnków, które po sklejeniu wzmacniali drutem). Zaludnienie wzrastało, karczowano lasy, na początku XIX wieku wieś była już silnie przeludniona, pola uprawne bardzo rozdrobnione, lasy utrzymały się tylko na bardzo stromych i skalistych terenach. Po [II wojnie światowej](#) w ramach [akcji „Wisła”](#) w [1947 r.](#) wysiedlono Rusinów, a zabudowania spalono.

Rezerwat przyrody Zaskalskie-Bodnarówka utworzony został w 1961 roku. Znajduje się on na terenie tak zwanych Małych Pienin. Jego powstanie miało związek z koniecznością ochrony krajobrazu, lasu oraz cennych naskalnych i ciepłolubnych zespołów roślinności, które porastają wapienne skały oraz strome zbocza. Tego typu rośliny w ich naturalnym środowisku znaleźć możemy w niewielu miejscach w Pieninach.

Do rezerwatu można dostać się z **Jaworek**. Prowadzi od niego droga – nie jest to jednak szlak turystyczny. Ze względu na ścisłą ochronę występujących tam gatunków roślin oraz zwierząt, wejście na teren Zaskalskie-Bodnarówka trzeba wcześniej uzgodnić z nadleśnictwem. Droga, o której mowa prowadzi przez pola uprawne Skalskie. To właśnie tutaj znajdowało się nieistniejąca już dziś lemowska wieś. Na skraju lasu przechodzimy przez monumentalną bramę skalną, którą tworzą w zasadzie dwie skały – po prawej stronie **Dziurawa Skała**, a po lewej **Czerwona Skała**. W dalszej części droga prowadzi korytem potoku. Nie jest to jednak trasa łatwa do pokonania. Oprócz tego, że jest bardzo rozjeżdżona przez ciężkie pojazdy służące do ściągania drzewa to jest także zawałona wielkimi głazami

Smolegowa Skała – wybitna skała wapienna w [Dolinie Białej Wody](#) w [Małych Pieninach](#). Znajduje się tuż za wejściem do tej doliny, po południowej stronie [potoku Biała Woda](#) płynącego u jej podnóża. Jest chroniona prawnie, wchodzi w skład [rezerwatu Przyrody Biała Woda](#). Wznosi się na wysokość ok. 715 m n.p.m., jej wysokość względna ponad dno doliny wynosi ok. 80 m. Zbudowana jest z białych [wapieni krynoidowych](#) serii czorsztyńskiej.

Nazwa skały pochodzi od istniejącego tutaj przed II wojną światową osiedla Smolegowe, będącego częścią nieistniejącej już wsi [Biała Woda](#).

19.00 obiadokolacja

20.00 spotkanie na stolówce wieczorek taneczny

14.06. sobota

09.00 śniadanie

Wyjazd do Jaskini

Jedyna udostępniona jaskinia w Tatrach Wysokich

Jaskinia Bielańska (Belianska jaskyňa) jest jedną z najczęściej odwiedzanych udostępnionych jaskiń na Słowacji. Oprócz dziwacznych form skalnych jest znana dzięki bogactwu występowania kalcytowej syntrowej ornamentyki. Pomimo faktu, że zainteresowanie atrakcjami przyrodniczymi jaskini trwa od ponad 125 lat, okoliczności jej powstawania nie są do dziś w pełni wyjaśnione.

	Czas zwiedzania	Długość	Średnia temperatura
Jaskinia Bielańska	70 min	1370 m	5,0 - 6,3 °C

Okrężna trasa turystyczna ma długość 1370 m, przewyższenie 125 m. Na trasie jest 860 schodów. Zwiedzanie zajmuje około 70 minut. Temperatura powietrza waha się od 5 do 6,3°C.

Podczas zwiedzania warto zwrócić uwagę na naciekowe wodospady oraz pagodowe stalagmity, jeziorka i inne interesujące formy jaskiniowych ozdób. Jednym z przystanków podczas trasy zwiedzania jest Śpiewalnia - Hudobná sieň, którą tak nazwano dzięki

dźwiękom, jakie wydają kropelki spadającej wody na powierzchnię jeziorka. W tej sali, z powodu wyśmienitych warunków akustycznych, są organizowane koncerty muzyki poważnej.

Tatrzańska Kotlina (**słow.** *Tatranská Kotlina*, **niem.** *Höhlenhain*, *Tatra-Höhlenhain*, **węg.** *Barlangliget*) – miejscowość położona u wschodniego krańca [Tatr Bielskich](#) na [Słowacji](#), w odległości 21 km od byłego przejścia granicznego z Polską na [Lysej Polanie](#) i 8,5 km od [Tatrzańskiej Łomnicy](#), zamieszkała przez ok. 200 osób. Administracyjnie należy do miasta [Wysokie Tatry](#).

Tatrzańska Kotlina znajduje się u południowo-wschodnich podnóży [Kobylego Wierchu](#), na wysokości 760 m [n.p.m.](#) Przez miejscowość przebiega [Droga Wolności](#). Miejscowość jest najbardziej wysuniętą na wschód osadą podtatrzańską i znajduje się w [Dolinie Kotliny](#), oddzielającej [Tatry](#) od [Magury Spiskiej](#). Przepływa tu [Bielski Potok](#) (*Bielá*). Na północnych zboczach Kobylego Wierchu znajduje się udostępniona dla zwiedzających [Jaskinia Bielska](#), stanowiąca częsty cel turystyczny. Tatrzeńska Kotlina ma charakter [uzdrowiskowy](#) – znajdują się tu sanatoria, w których leczone są choroby dróg oddechowych.

Historia

Przed powstaniem uzdrowiska na miejscu w obrębie dzisiejszej Tatrzańskiej Kotliny znajdowały się leśniczówka, zakład kamieniarski Polaka, byłego powstańca styczniowego Władysława Kardolińskiego, młyn i niewielka osada, w której pracował późniejszy przewodnik [Maciej Sieczka](#). Miejscowość została założona na przełomie 1882 i 1883 r. przez miasto [Biała Spiska](#), w związku z udostępnieniem Jaskini Bielskiej. Uzdrowiskowego charakteru nabrała już przed I wojną światową, leczenie chorób płuc zostało zapoczątkowane w dwudziestoleciu międzywojennym. Infrastruktura turystyczna jest mniej rozwinięta niż w miejscowościach na południu [Tatr Wysokich](#), jaskinia jest zwiedzana często przez wycieczki autokarowe.

Pierwsze osiedle w miejscu dzisiejszej miejscowości nazywane było Kotliną i znajdowało się w północnej części obszaru obecnych zabudowań, zwanej współcześnie Starą Kotliną (*Stará Kotlina*). Tatrzeńska Kotlina była dawniej określana nazwami Jaskinie Bielskie (*Belanské kúpele*), rzadziej Bielany, Bielany Spiskie i Kotliny Bielskie. Nazwy pochodzą od pierwotnej nazwy oraz od miasta Białej Spiskiej.

Szlaki turystyczne

- – żółty szlak do Jaskini Bielskiej. Czas przejścia: 35 min w obie strony
- – zielony szlak do [schroniska pod Szarotką](#), jedyne schronisko w obrębie Tatr Bielskich, a stamtąd dalej do [Doliny Białych Stawów](#). Początkowo biegnie razem ze szlakiem niebieskim. Czas przejścia: 3:10 h, ↓ 2:20 h
- – niebieski szlak łącznikowy do [Kieżmarskich Żłobów](#) (tzw. [Zbójnicki Chodnik](#)), biegnący początkowo z zielonym. Czas przejścia: 1:20 h

Czerwony Klasztor

Czerwony Klasztor to jedna z najsłynniejszych budowli sakralnych usytuowanych w Pieninach. Jego budowę nakazano magistrowi Kokoszowi Berzeviczemu jako zasądzone zadośćuczynienie za popełnione morderstwo. Aby odkupić swoje winy miał on wznieść 6 klasztorów i zamówić 4000 mszy za spokój duszy zmarłego. Budowa klasztoru (zwanego początkowo Lechnickim) rozpoczęta została w 1330 roku. Klasztor choć znajdował się na terenie Węgier cieszył się opieką Polski – zwłaszcza donacjami królowej Jadwigi oraz Kazimierza Wielkiego. Otrzymał on m.in. prawo do połowu ryb na obu brzegach Dunajca, młyn na polskiej stronie oraz kontyngent soli z Wieliczki.

Początkowo zabudowania klasztoru wykonane były z drewna. W 1360 roku zostały jednak zastąpione przez budynki ceglane oraz kamienne, wzniesione zgodnie z zasadami stylu gotyckiego. W XIV wieku Czerwony Klasztor składał się z jednonawowego kościoła z dwiema kaplicami bocznymi oraz zabudowań zarówno o charakterze klasztornym jak i gospodarczym.

Geneza nazwy klasztoru

Nazwa klasztoru nie jest tajemnicą. Pochodzi ona od koloru nieotynkowanych początkowo ścian, które wykonane były pierwotnie z czerwonej cegły. To właśnie dzięki nim ta ciekawa budowla sakralna przeszła do historii jako „Czerwony Klasztor”.

Burzliwa historia klasztoru

Czerwony Klasztor na przestrzeni lat zmagał się z licznymi najazdami. W latach 1431-1433 został doszczętnie zniszczony przez husytów oraz rabusiów. Później nadszedł czas przejmowania pieniężskich parafii katolickich przez ewangelików. Klasztor kilkakrotnie zmieniał właścicieli. W 1705 roku osadzili się tutaj, sprowadzeni z Włoch kamedułowcy. Zakonnicy rozpoczęli rozbudowę klasztoru. Wzniesli nowe pustelnie, wieżę kościelną oraz założyli zajazd dla podróżnych a także szpital i aptekę. W latach 1747-1756 kościół zyskał zabytkową dziś polichromię oraz nowy barkowy wystrój z pięknym ołtarzem. Zakon kamedułów poza działalnością kontemplacyjną trudnił się także nauką i sztuką. Z okresu, kiedy Czerwony Klasztor był w rękach tych zakonników pochodzą wybitne

działa księgarskie. Na szczególną uwagę zasługują dzieła dwóch mnichów, którzy rozślawili Czerwony Klasztor swymi dokonaniem - Romualda Hadbavnego i brata Cypriana. Pierwszy z nich był autorem słownika łacińsko-słowackiego (pierwsze tego typu dzieło w historii) oraz przekładu pisma świętego na język słowacki. Drugi natomiast znany był szczególnie na terenie naszego kraju. Pochodził on bowiem z Polkowic na Śląsku. Był lekarzem, botanikiem oraz wynalazcą. Jego największym dziełem jest zielnik, który zachował się do dziś. Brat Cyprian zgromadził w nim blisko 300 okazów roślin z Pienin oraz Tatr. Wszystkie opisał dodatkowo w językach greckim, łacińskim, niemieckim, polskim oraz słowackim. Legenda głosi, że ten wybitny mnich był także autorem aparatu do latania (czegoś na kształt dzisiejszej lotni). Podobno latał na nim ze szczytu Trzech Koron, docierając w ten sposób nawet do Morskiego Oka w Tatrach. W 1782 roku miała miejsce tak zwana józefińska kasata zakonu. W tym czasie archiwum zostało wywiezione do Budapesztu, z kolei część kościelnego wyposażenia sprzedana do Muszyny. Coraz bardziej podupadający klasztor w 1820 roku trafił do kapituły grekokatolickiej w Preszowie. Od tej chwili Czerwony Klasztor powoli podupadał. Upadek ten przyspieszył dodatkowo pożar, który miał miejsce w 1907 roku. Zrujnowane zabudowania klasztorne przeszły na własność państwa. Częściowo odbudowano je, aby tutaj właśnie stworzyć siedzibę PIENAPu a także schronisko turystyczne. To właśnie w Czerwonym Klasztorze w 1932 roku powołano pierwszy międzynarodowy - polsko-słowacki - park natury w Pieninach.

Zespół klasztorny został z powodzeniem odrestaurowany w latach 1956 - 1966. Dziś w Czerwonym Klasztorze mieści się m.in. dyrekcja słowackiego Pienińskiego Parku Narodowego. Najbardziej okazałym budynkiem kompleksu jest gotycki Kościół Św. Antoniego z końca XIV wieku, który został w znacznej mierze zrekonstruowany w stylu barokowym.

Otwarte codziennie:

styczeń (I), luty (II): 10-16 h

marzec (III), kwiecień (IV): 9-17 h

maj (V), czerwiec (VI): 8-19 h

Lipiec (VII.), sierpień (VIII.): 8-19 h

Wrzesień (IX.), październik (X): 9-17 h

Listopad (XI), grudzień (XII): 10-16 h Ostatnie wejście na 1 godzinę przed zamknięciem muzeum.

WSTĘP

dzieci poniżej 6 lat: wstęp wolny

Dorośli: 3 Euro

Bilety ze zniżką:

Bilet rodzinny: 7 EURO

grupa z 10 do 19 odwiedzających: Zniżka 10%

grupa z 20 do 29 odwiedzających: Zniżka 15%

grupa 30 - i więcej gości: 20% zniżki

18 00 obiadokolacja

15.06 niedziela

09.00 Śniadanie - Wyjazd do Wodospadu Siklawica

Siklawica – [wodospad](#) w [Tatrach Zachodnich](#), w górnej części [Doliny Strążyskiej](#), pod północną ścianą [Giewontu](#). Wodospad opada z dwóch prawie pionowo nachylonych ścian (pod kątem 80°). Łączna wysokość wodospadu wynosi 23 metry (wysokość ściany dolnej wynosi 13 m, a ściany górnej 10 m). Pomiędzy górną i dolną jego częścią istnieje skalna półka, w której w skale wymyte zostało siłą uderzenia wody i niesionych przez nią odłamków skalnych wgłębienie wypełnione wodą, tzw. [kocioł eworsyjny](#).

Nazwa wodospadu pochodzi od [Siklawy](#) w [Dolinie Pięciu Stawów Polskich](#). Dawniej nazywany był także Siczacą, Siczawą, Siklawą. Był odwiedzany od samych początków turystyki w [Tatrach](#). [Ludwik Zejszner](#) w 1849 r. pisał o nim: „...godzien ze wszech miar widzenia”. Ponad wodospadem znajduje się jedno z dwóch górnych odgałęzień Doliny Strążyskiej zwane [Małą Dolinką](#). Niegdyś prowadziła przez nią i dalej bardzo stromym żłebem [Warzecha](#) najkrótsza z [Zakopanego](#) ścieżka turystyczna na Giewont.

Hala Strążyska, nazywana także Strążyskami – dawna [hala pasterska](#) w [Tatrach Zachodnich](#). Obejmowała wąską, reglową [Dolinę Strążyską](#) wraz z jej górnymi piętrami – [Doliną Wielkiej Równi](#) i [Małą Dolinką](#) pod północnymi ścianami [Giewontu](#)[1].

Wraz z [Halą Białą](#) i [Halą Kalatówki](#) wchodziła w skład zbiorczej [Hali Giewont](#)[1]. Ogólna powierzchnia tej zbiorczej hali w 1960 r. wynosiła 189,6 ha, w tym pastwiska stanowiły 16,9 ha, [halizny](#) 2,8 ha, las 48,6 ha, kosodrzewina 70,0 ha, nieużytki 51,3 ha. Ponadto dodatkowa powierzchnia [serwitutów](#) w lasach państwowych wynosiła 306,6 ha. Łączny wypas w przeliczeniu na owce wyniósł 316 sztuk[2].

W skład hali wchodziły również 2 polany: [Młyniska](#) i [Polana Strążyska](#)[3]. Nazwa Hali Strążyskiej pochodzi od góralskiego słowa *straga*, oznaczającego przenośne ogrodzenie, w którym zamykano owce na czas dojenia. Od nazwy hali z kolei pochodzi nazwa doliny[1]. Wypasano nie tylko na dnie Doliny Strążyskiej, ale również na otaczających ją zboczach [Łysanek](#), [Grzybowca](#), [Wielkiego](#) i [Małego Bacuga](#), w żłebie [Warzecha](#), na zboczach [Sarniej Skały](#) i [Suchego Wierchu](#). Zbocza te porastał las bukowy i świerkowy, wśród którego występował [cis pospolity](#), a na wapiennych skałkach bogata i cenna roślinność naskalna oraz [jarzab mączny](#). Nadmierny wypas powodował znaczne spustoszenia wśród bogactwa tej roślinności. W latach 1960–1965 po przymusowym wykupie tych terenów od górali zlikwidowano na nich pasterstwo, tereny hali weszły w skład [Tatrzańskiego Parku Narodowego](#), a hala stała się pojęciem historycznym[2].

 Zobacz też: [hale tatrzańskie](#) i [cerkiel](#).

Szlaki turystyczne

 [Zakopane](#) – Dolina Strążyska – Polana Strążyska – [Przełęcz w Grzybowcu](#) – [Grzybowiec](#) – [Wyżnia Kondracka Przełęcz](#) pod [Giewontem](#). Odcinek Polana Strążyska – Przełęcz w Grzybowcu biegnie razem ze szlakiem czarnym:

- Czas przejścia z Zakopanego na Polanę Strążyską: 40 min, ↓ 35 min
- Czas przejścia z polany na Giewont: 2:35 h, ↓ 1:55 h

 do wodospadu [Siklawica](#). Czas przejścia: 15 min w obie strony

Przyjazd do Wrocławia w godzinach wieczornych

Świadczenia:

Przejazd autokarem na wszystkich trasach. Noclegi w pensjonacie Halina. Wyżywienie zgodnie z programem /śniadania,obiadokolacje/Ubezpieczenie NW koszt 440 zł